

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

1. *เรื่องวิธีวิจัย*

การวิจัยครั้งนี้ เป็นงานวิจัยประยุกต์ทางสังคมศาสตร์โดยทำการสำรวจความต้องการฝึกอบรมและพัฒนาทรัพยากรบุคคลของผู้บริหารของโรงงานที่ตั้งอยู่ในอำเภอบางพลี

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในที่นี้ประชากรเป็นผู้บริหารของโรงงานที่ตั้งอยู่ในอำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการในระหว่างปีพ.ศ. 2533 - พ.ศ. 2538 ที่เป็นโรงงานขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก มีโรงงานทั้งสิ้น 724 โรงงาน ประกอบกิจการทั้งหมดแยกเป็น 11 ประเภท

โรงงานที่ตั้งอยู่ในอำเภอบางพลี

ตารางที่ 1 โรงงานที่ตั้งอยู่ในอำเภอบางพลี จำแนกตามประเภทกิจการและขนาดของโรงงาน

ประเภทกิจการ	ขนาดโรงงาน			รวม
	ใหญ่	กลาง	เล็ก	
1. คอนกรีต ได้แก่ ผลิตภัณฑ์คอนกรีตผสมเสร็จ แผ่นพื้นสำเร็จรูป เสาเข็ม	1	8	19	28
2. พลาสติก สี และสารเคมี ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ขึ้นรูป พลาสติก เม็ดพลาสติก สีน้ำมัน สารเคมี ยาฆ่าแมลง ฟันยาง กำมะถัน กรดเกลือ	14	33	100	147
3. เสื้อผ้า สิ่งทอ ได้แก่ ทอผ้า พวงย้อมผ้า ปั่นด้าย เสื้อผ้าสำเร็จรูป พิมพ์ผ้า	9	18	30	57
4. เฟอร์นิเจอร์ ได้แก่ แกะสลักไม้ ฟื้นไม้ ทำเครื่องเรือนจากไม้และหนัง วงกบหน้าต่าง ทำเฟอร์นิเจอร์	2	8	35	45

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ประเภทกิจการ	ขนาดโรงงาน			รวม
	ใหญ่	กลาง	เล็ก	
5. อุปกรณ์ไฟฟ้า ได้แก่ แบบแผ่นพิมพ์โลหะ อุปกรณ์ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ เครื่องปรับอากาศ เครื่องไฟฟ้าภายในบ้าน สายไฟ ชิ้นส่วน	7	16	23	46
6. เครื่องหนัง เครื่องประดับ ได้แก่ ฟอกหนัง กระเป๋า เครื่องประดับต่าง ๆ	1	9	3	13
7. อาหาร ขนม และยา ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ ผัก ผลไม้ อาหารกระป๋อง อาหารสำเร็จรูป ถนอมอาหาร เครื่องเทศ ขนมปัง ยารักษาโรค	6	9	34	49
8. สินค้าอุปโภค ได้แก่ ผลิตภัณฑ์อานามัย เครื่องใช้ สบู่ เครื่องสำอางค์ สบู่ล้างอานามัย สุขภัณฑ์	1	10	15	26
9. โลหะ ได้แก่ ชิ้นส่วน ประกอบจากโลหะ นี้อด สกรู ตะปู ตัดโลหะเป็นของใช้ ชีดแผ่นเหล็ก ประกอบเครื่องจักร	9	30	138	177
10. อุปกรณ์เกี่ยวกับรถยนต์ ได้แก่ ชิ้นส่วนอุปกรณ์ รถยนต์ ประกอบรถยนต์ อะไหล่	14	14	32	60
11. อื่น ๆ ได้แก่ ทำของเด็กเล่น ห้องเย็นเก็บสัตว์น้ำ อุปกรณ์เครื่องเขียน ป้ายโฆษณา ซ่อมแซม ซักรีดเสื้อผ้า บรรจุเคมีภัณฑ์ มุงหลังคา	10	17	49	76
รวม	74	172	478	724

จากตารางที่ 1 โรงงานที่ตั้งอยู่ในอำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ในปี พ.ศ. 2533 - 2538 มีโรงงานทั้งสิ้น 724 โรงงาน แยกเป็น 11 ประเภท กิจการที่มีมากที่สุด คือ โลหะ 177 โรงงาน อันดับรองลงมาได้แก่ พลาสติก สี และสารเคมี 147 โรงงาน อื่น ๆ (ทำของเด็กเล่น ห้องเย็นเก็บสัตว์น้ำ อุปกรณ์เครื่องเขียน ฯลฯ) 76 โรงงาน อุปกรณ์เกี่ยวกับรถยนต์ 60 โรงงาน และกิจการที่มีน้อยที่สุด คือ เครื่องหนัง เครื่องประดับ 13 โรงงาน

เมื่อพิจารณาจากขนาดของโรงงานจะพบว่าจำนวนโรงงานที่มีมากที่สุดของขนาดใหญ่ คือ กิจการพลาสติก สี และสารเคมี และอุปกรณ์เกี่ยวกับรถยนต์ มีจำนวนโรงงานเท่ากัน คือ กิจการอย่างละ 14 โรงงาน จำนวนโรงงานที่มีมากที่สุดของขนาดกลาง คือ กิจการพลาสติก สี และสารเคมี จำนวน 33 โรงงาน ส่วนจำนวนโรงงานที่มีมากที่สุดของขนาดเล็ก คือ กิจการโลหะ จำนวน 138 โรงงาน นอกจากนี้โรงงานที่ตั้งอยู่ในอำเภอบางพลียังเป็นขนาดเล็ก ซึ่งพบว่ามีจำนวนมากที่สุด คือ จำนวน 478 โรงงาน ในขณะที่ขนาดใหญ่มีเป็นจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็น 74 โรงงาน

กลุ่มตัวอย่าง เลือกจากผู้บริหารของโรงงานที่ตั้งอยู่ในอำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการที่เป็นโรงงานขนาดกลางมีจำนวนคนงาน 50 - 200 คน โรงงานขนาดใหญ่มีจำนวนคนงานมากกว่า 200 คน โดยยึดถือตามหลักเกณฑ์ของสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรปราการ จากการประกอบกิจการทั้งสิ้น 11 ประเภท มีจำนวนโรงงานที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 79 โรงงาน คิดเป็นร้อยละ 32 ของจำนวนโรงงาน 246 โรงงาน ซึ่งเป็นโรงงานขนาดใหญ่และขนาดกลาง รายชื่อกลุ่มตัวอย่างมีดังต่อไปนี้

1. บริษัท ไทยอินเตอร์พาลเทคเนอริ อินดัสทรี จำกัด
2. บริษัท อุตสาหกรรมรถยนต์ไทย จำกัด
3. บริษัท ชัมมิต อีเล็กทรอนิกส์ คอมโพเนนท์ จำกัด
4. บริษัท ไทยธนารอุตสาหกรรม จำกัด
5. บริษัท ไตกัน แอร์คอนดิชันนิง (ประเทศไทย) จำกัด
6. บริษัท ชัมมิต ทูส์ อับเปอร์ จำกัด
7. บริษัท มหานครบิทอล จำกัด
8. บริษัท ไทยสินสมุทรอุตสาหกรรม จำกัด
9. บริษัท เอ. เอ. ฟุตแวร์ จำกัด
10. บริษัท วัฒนาฟุตแวร์ จำกัด
11. บริษัท วี. เอฟ. ไล้ทติ้ง จำกัด
12. บริษัท ไทยคิลปีอาดเนย์ อิมพอร์ต จำกัด
13. บริษัท รองเท้าบาจาแห่งประเทศไทย จำกัด
14. บริษัท ยูนิตี้ สตัลคคอร์เปอร์เรชั่น จำกัด
15. บริษัท เอส. พี. เซ็นเตอร์ จำกัด

16. บริษัท วีโก้ อินดัสทรี จำกัด
17. บริษัท เจริญไทย จำกัด
18. บริษัท กันยงอีเลคทริก จำกัด (มหาชน)
19. บริษัท ชัมมิต โอโตซีท อินดัสทรี จำกัด
20. บริษัท ไทยแอร์ไวร์ จำกัด
21. บริษัท เนชั่นแนลไทย จำกัด
22. บริษัท บางกอก โพลีโพร จำกัด
23. บริษัท เอ็กซ์เซล เพอร์นิเจอร์ จำกัด
24. บริษัท โนเบิล จิวเวลรี่ แมนูแฟคเจอร์โร้ จำกัด
25. บริษัท ไทยอะครีลิก จำกัด
26. บริษัท ไทรอัมพ์ อินเตอร์เนชั่นแนล (ประเทศไทย) จำกัด
27. บริษัท อินเตอร์เนชั่นแนล แวริงคอปอเรชั่น จำกัด
28. บริษัท ไทย อารีฟูด จำกัด
29. บริษัท โกลเด้นไทยอินดัสทรี จำกัด
30. บริษัท ไทยยูนิคเท็กซ์ไทล์ จำกัด
31. บริษัท ยูนิแพ็บอิควิปเมนท์ จำกัด
32. บริษัท พี. เอ. เท็กซ์ไทล์ โปรดักชั่น จำกัด
33. บริษัท ไกลด์ศรีไทย จำกัด
34. บริษัท ไทยยามิลตัน จำกัด
35. บริษัท อิมพีเรียลเยนเนอรัลฟู๊ดส์ อินดัสทรี จำกัด
36. บริษัท เฮลโก้ฟู๊ด อินดัสทรี จำกัด
37. บริษัท สยามซีคเก้น อินดัสเตรียล จำกัด
38. บริษัท เทพารักษ์สิ่งทอ จำกัด
39. บริษัท ไทยรุ่งเท็กซ์ไทล์ จำกัด
40. บริษัท นู๊ตส์แมนูแฟคเจอร์ริง (ประเทศไทย) จำกัด
41. บริษัท แฟงบราเดอร์สโฮลดิ้ง (ประเทศไทย) จำกัด
42. บริษัท สหชัยเท็กซ์ไทล์ อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด

43. บริษัท โพลีเทค แมนูแฟคเจอร์ริง จำกัด
44. บริษัท เฟิสต์โปรดักส์ ไทยแลนด์ จำกัด
45. บริษัท โรบิน เอ็กซ์เทินต์ จำกัด
46. บริษัท ไทยเอ็กซ์เซลฟู๊ดส์ จำกัด
47. บริษัท ไทยชิป อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด
48. บริษัท ยัสपाल แอนด์ ซันส์ จำกัด
49. บริษัท พี. ที. แมนูแฟคเจอร์ริง จำกัด
50. บริษัท อินเตอร์ เมลามีน
51. บริษัท แพคพรินเตอร์ จำกัด
52. บริษัท ร็อกเวธ จำกัด
53. บริษัท เอเชีย เมกัล จำกัด
54. บริษัท ซี.เอ็น.อี. เอ็นจิเนียริง จำกัด
55. บริษัท เมททอล โปรดักส์ จำกัด
56. บริษัท บาก้า อุตสาหกรรม จำกัด
57. บริษัท สยาม ดี จี แอนด์ พาร์ท จำกัด
58. บริษัท แฟมิลี่ ทีเอสไอ จำกัด
59. บริษัท ไทยครีเอทีฟ อินดัสตรี จำกัด
60. บริษัท แอลพีเอ็นสตีลไพพ์ จำกัด
61. บริษัท โอแมกซ์ เท็กซ์ไทล์ จำกัด
62. บริษัท ไฟกัส อุตสาหกรรมพลาสติก จำกัด
63. บริษัท ดิสแพ็ค จำกัด
64. บริษัท ไทยท努 อุตสาหกรรมคอนกรีต จำกัด
65. บริษัท นิวแสงไทยอินดัสตรี จำกัด
66. บริษัท อินเตอร์ไทยแมนูแฟคเจอร์ริง จำกัด
67. บริษัท เฟลคูรา จำกัด
68. บริษัท ฟอรัมเบิล (ไทยแลนด์) จำกัด
69. บริษัท ดอกบัวคู่ จำกัด

70. บริษัท เจนเฮง จำกัด
71. บริษัท พี. ดี. อินเตอร์เนชั่นแนล (ประเทศไทย) จำกัด
72. บริษัท สยามยูไนเต็ดไซเคิล จำกัด
73. บริษัท คริสเตล โดมอนส์ จำกัด
74. บริษัท ไทยรับเบอร์ลาเท็กซ์ คอร์ปอเรชั่น (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)
75. บริษัท ยานภัณฑ์ จำกัด
76. บริษัท ไทยเรดิโอเตอร์แมนูแฟคเจอร์ จำกัด
77. บริษัท สยามกลการและนิสสัน จำกัด
78. บริษัท สยามกลการ จำกัด
79. บริษัท สยามยามาฮ่า จำกัด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษานี้จะใช้แบบสอบถามตามความคิดเห็นของบุคคลที่เป็นผู้บริหารของโรงงาน ได้แก่ เจ้าของกิจการ กรรมการผู้บริหาร ประธานบริษัท ผู้จัดการฝ่าย หัวหน้าแผนกและหัวหน้างาน

สำหรับพนักงานทุกระดับได้ใช้แบบสอบถามชุดเดียวกัน ถามคำถามในเรื่องการแสดงความเห็นของผู้บริหารของโรงงานต่อการฝึกอบรม วิธีการฝึกอบรมที่เป็นความต้องการของผู้บริหารและปัจจัยจูงใจต่อความต้องการฝึกอบรมนอกสถานที่

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาแนวคิดทฤษฎี เป็นการศึกษาเกี่ยวกับการบริหาร การบริหารงานบุคคล การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และการฝึกอบรม เป็นต้น โดยเฉพาะทฤษฎีความต้องการของมนุษย์ ทฤษฎีการจูงใจ และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องซึ่งได้จากการศึกษางานวิจัยของผู้อื่นที่ทำได้แล้ว

2. เขียนข้อคำถาม การเขียนข้อคำถามในแบบสอบถามได้อาศัยทฤษฎีและผลงานวิจัยของผู้อื่นเป็นหลัก โดยแบบสอบถามจะแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

- ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 13 ข้อ
- ส่วนที่ 2 ทศนคติของผู้บริหารของโรงงานที่ตั้งอยู่ในอำเภอบางพลี
ต่อการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทรัพยากรบุคคล จำนวน 20 ข้อ
- ส่วนที่ 3 หัวข้อ/หลักสูตร และวิธีการฝึกอบรมที่เป็นความต้องการของ
ผู้บริหาร จำนวน 33 ข้อ
- ส่วนที่ 4 ปัจจัยจูงใจต่อความต้องการฝึกอบรมนอกสถานที่ของผู้บริหาร
จำนวน 28 ข้อ

3. ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ เมื่อสร้างแบบสอบถามเสร็จแล้วได้นำไป
ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยอาศัยดุลยพินิจของผู้เชี่ยวชาญ
หลังจากนั้นได้ทำการปรับปรุงแก้ไข แบบสอบถามที่ได้รับการแก้ไขจากผู้ทรงคุณวุฒิได้
นำไปทดสอบกับผู้บริหารของโรงงานจำนวน 3 คน แล้วทำการปรับปรุงแบบสอบถามให้
สมบูรณ์ยิ่งขึ้น เพื่อจัดพิมพ์เป็นฉบับจริงนำไปสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บข้อมูลได้ใช้วิธีการสำรวจด้วยแบบสอบถามจากโรงงานที่ประกอบ
กิจการ 11 ประเภท จำนวน 79 โรงงาน โรงงานละ 5 ชุด มีแบบสอบถามทั้งสิ้นประมาณ
395 ชุด

ระยะเวลาออกสนามประมาณ 6 สัปดาห์ แบ่งการดำเนินงานออกเป็นดังนี้

- กำหนดเส้นทางในการเก็บข้อมูล อบรมเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในแต่ละส่วน
และทดลองการปฏิบัติงานเป็นระยะเวลา 1 สัปดาห์
- เจ้าหน้าที่เก็บข้อมูลมี 2 คน ทำการเก็บข้อมูลโดยดำเนินการจัดส่ง
แบบสอบถามไปยังโรงงานที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ในช่วงต้นเดือนธันวาคม 2540 และหลัง
จากนั้นประมาณ 1 สัปดาห์ ได้กลับไปเก็บแบบสอบถาม สำหรับผู้ตอบแบบสอบถาม
ที่ยังทำแบบสอบถามไม่เสร็จ ก็ได้กลับไปเก็บให้หมดภายใน 1 สัปดาห์
- ตรวจสอบแบบสอบถามที่ได้รับประมาณ 1 สัปดาห์
- ออกสำรวจข้อมูลเพิ่มเติม เนื่องจากแบบสอบถามที่ได้รับมามีน้อย ไม่
เพียงพอ กระทำโดยการส่งแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างทางไปรษณีย์ด่วนพิเศษ (EMS)

และรอผู้ตอบแบบสอบถามส่งกลับคืน (ในตัวแบบสอบถามได้ติดแสตมป์ไว้ด้วยแล้ว)
ใช้เวลาประมาณ 1 สัปดาห์

5. รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด 395 ชุด ซึ่งได้รับกลับคืน มีจำนวน 193 ชุด คิดเป็นร้อยละ 49 ของจำนวนแบบสอบถาม ในจำนวนนี้เป็นแบบสอบถามที่ใช้ไม่ได้ 39 ชุด เนื่องจากไม่มีตำแหน่งที่ระบุของผู้ตอบแบบสอบถาม นอกจากนั้น ผู้ตอบแบบสอบถามบางส่วนไม่ให้ความสำคัญต่อการตอบแบบสอบถาม ดังนั้น คณะผู้วิจัยจึงเดินทางไปสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลเพิ่มเติมบางส่วน ฉะนั้นแบบสอบถามที่นำไปให้ได้จะมีจำนวน 154 ชุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

แบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้จะนำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ดังนี้

1. ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ คุณวุฒิ สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา อย่งานในบริษัท ประเภทของกิจการที่ทำงาน ฯลฯ แสดงผลวิเคราะห์โดยใช้ความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

2. การศึกษาทัศนคติของผู้บริหารของโรงงานที่ตั้งอยู่ในอำเภอบางพลี ต่อการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทรัพยากรบุคคล แสดงผลวิเคราะห์โดยค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยกำหนดเกณฑ์และให้ความหมายคะแนนเฉลี่ยรายข้อดังนี้

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.50 - 5.00 หมายถึง ทัศนคติระดับดีมาก

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.50 - 4.49 หมายถึง ทัศนคติระดับดี

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.50 - 3.49 หมายถึง ทัศนคติระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.50 - 2.49 หมายถึง ทัศนคติระดับไม่ดี

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.49 หมายถึง ทัศนคติระดับไม่ดีมาก

3. การศึกษาหัวข้อ/หลักสูตร และวิธีการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทรัพยากรบุคคลที่เป็นความต้องการของผู้บริหารของโรงงานที่ตั้งอยู่ในอำเภอบางพลี แสดงผลวิเคราะห์โดยค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยกำหนดและให้ความหมายคะแนนเฉลี่ยรายข้อ ดังต่อไปนี้

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.50 - 3.00 หมายถึง มีความเหมาะสมระดับดี

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.50 - 2.49 หมายถึง มีความเหมาะสมระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.49 หมายถึง มีความเหมาะสมระดับต่ำ

4. การศึกษาหัวข้อ/หลักสูตร ที่เป็นความต้องการจะเข้ารับการฝึกอบรม จำแนกตามกลุ่มบุคคลที่จะเข้ารับการฝึกอบรม โดยอาศัยร้อยละ (Percentage)

5. การศึกษาปัจจัยจูงใจต่อความต้องการฝึกอบรมนอกสถานที่ของผู้บริหารของโรงงานที่ตั้งอยู่ในอำเภอบางพลี แสดงผลวิเคราะห์โดยค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยกำหนดและให้ความหมายคะแนนเฉลี่ยรายข้อดังนี้

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.50 - 5.00 หมายถึง เป็นจริงในระดับสูงสุด

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.50 - 4.49 หมายถึง เป็นจริงในระดับสูง

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.50 - 3.49 หมายถึง เป็นจริงในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.50 - 2.49 หมายถึง เป็นจริงในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.49 หมายถึง เป็นจริงในระดับน้อยที่สุด

การศึกษาครั้งนี้ ได้อาศัยทฤษฎีของ Frederick Herzberg โดยปัจจัยจูงใจ จะทำให้ผู้บริหารมีความต้องการฝึกอบรมนอกสถานที่ เพื่อที่จะก้าวไปสู่เป้าหมายที่ตั้งใจไว้ ปัจจัยจูงใจมีดังต่อไปนี้

ความสำเร็จ คำถามข้อ 67 - 70

การได้รับการยอมรับ คำถามข้อ 71 - 73

งานที่ท้าทาย คำถามข้อ 74 - 76

ความรับผิดชอบ คำถามข้อ 77 - 80

ความก้าวหน้า คำถามข้อ 81 - 83

6. การศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารของโรงงานที่ตั้งอยู่ในอำเภอ-บางพลีเกี่ยวกับการฝึกอบรมนอกสถานที่ในเรื่องต่าง ๆ เช่น ระยะเวลาที่เหมาะสมในการฝึกอบรม วันที่เหมาะสมที่สุด วิทยากร ค่าลงทะเบียน รูปแบบการฝึกอบรม แสดงผลวิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)